

Nr 338.

Av herr **Petersson, Knut**, och herr **Albertsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till maximiprislag.

Genom en till riksdagen avlämnad, den 5 maj dagtecknad proposition, nr 289, har Kungl. Maj:t framlagt förslag till maximiprislag. Den föreslagna lagen äger, liksom vissa andra samtidigt framlagda förslag till beredskapslagstiftning, karaktären av en fullmaktslag. Den är avsedd att träda i tillämpning vid krig eller krigsfara eller eljest under utomordentliga av krig föranleda förhållanden. Avgörandet om dess ikraftträdande är, när riksdagen ej är samlad, överlämnat åt Kungl. Maj:t. Som ett villkor för förordnande härom föreskrives, att riksdagskallelse skall ha utgått, om ej riksdagen ändock skall sammanträda inom trettio dagar.

Departementschefen har i sitt anförande till statsrådsprotokollet närmare utvecklat sina allmänna synpunkter i fråga om förutsättningarna för och verkan av statliga ingripanden i prisreglerande syfte. I detta sammanhang framhålles, att under vissa förhållanden en prisreglering kan äga betydelse, även om en ransonering av motsvarande nyttigheter icke kommer till stånd. Emellertid förutsättes att även ransoneringsåtgärder kunna vara erforderliga, särskilt till skydd för de mindre bemedlade befolkningsgrupperna. Beträffande nyttan av prisreglerande åtgärder överhuvudtaget äro dock uttalandena mycket förbehållsamma. Sådana åtgärder förordas endast om och i den mån de visa sig oundgängligen nödvändiga.

I de yttranden, som avgivits över ett till myndigheter och sammanslutningar remitterat utkast till den ifrågasatta lagstiftningen, ha framkommit vissa kritiska erinringar. Även om denna kritik i viss mån synes bygga på antagandet, att under en ny krissituation en då införd prisreglering skulle komma att tillämpas på ett likartat sätt med vad som skedde under världskriget, ett antagande som — särskilt efter vad som departementschefen anfört — icke kan anses vara utan vidare riktigt, kan den dock ej fränkännas en viss tyngd.

Utan att vilja förneka, att en maximiprislagstiftning under vissa för vår folkhushållning exceptionella förhållanden kan komma att visa sig erforderlig, anse vi dock att en sådan åtgärd bör föregås av ett ingående och allsidigt övervägande. Detta bör självfallet baseras på de speciella omständigheter, som förmenas påkalla åtgärden i fråga. Utan kännedom om dessa är det icke möjligt att bedöma åtgärdens berättigande eller dess eventuella följdverkningar. Endast där tvingande skäl föreligga bör riksdagen ställas utanför ett så djupt ingripande avgörande. Behovet av en prisreglering torde knappast giva sig till

känna så överraskande att ej riksdagens medverkan kan avvaktas. De samhällsintressen, som vid en inträdande krissituation kräva omedelbart beaktande, böra kunna tillgodoses genom de andra fullmaktslagar, särskilt allmänna förfogandelagen, som nu äro föremål för riksdagens prövning.

På grund av vad sålunda anförts, hemställa vi,

att förevarande proposition, nr 289, måtte av riksdagen avslås.

Stockholm den 17 maj 1939.

Knut Petersson.

Eskil Albertsson.
